

Vápno, cement, ekologie

/SEMINÁŘ v hotelu SKALSKÝ DVUR v LÍSKU u BYSTRICE nad PERNŠTEJNEM /

17. května 2010

Informace o vývoji výroby silikátových stavebních materiálů v České republice

Ing. Pavel Malinský – MPO České republiky

Pokles hospodářského růstu výroby stavebních hmot

TAB. 1 Objem ročních tržeb a podíl jednotlivých oborů na celkové produkci*

NACE / obor	Podíl na celkové produkci	Objem tržeb v b.c./v mil.Kč/		
		2009	2008	%
0800 ostatní těžba a dobývání	16,5	12 026	11 751	102,3
2320 výroba žáruvzdorných výrobků	5,7	4 163	6 920	60,2
2331 výroba keramických obkladaček a dlaždic	4,9	3 591	4 310	83,3
2332 výroba pálených zdících materiálů, tašek, dlaždic	5,2	3 766	5 159	73,0
2351 výroba cementu	11,3	8 249	10 314	80,0
2352 výroba vápna a sádry	3,9	2 835	2 801	101,2
2361 výroba betonových výrobků pro stavební účely	18,3	13 278	18 115	73,3
2363 výroba betonu připraveného k lití	12,7	9 251	9 926	93,2
2364 výroba malt	5,8	4 226	4 102	103,0
2365 výroba vláknitých cementů	2,4	1 745	1 954	89,3
2370 řezání, tvarování a konečná úprava kamenů	0,4	235	341	68,9
2399 výroba ostatních nekovových minerálních	12,9	9 373	9 557	98,1
Celkem	100,0	72 738	76 648	94,9

*za organizace s 50 a více zaměstnanci Zdroj: ČSÚ

Objem tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb v roce 2009 proti předchozímu roku poklesl o 5,1 % (nově za firmy s 50 a více zaměstnanci). Pro srovnání v roce 2008 byl zaznamenán pokles (za firmy s 20 a více zaměstnanci) o 6,3 %. Největší relativní i absolutní pokles v loňském roce zaznamenaly obory „výroba žáruvzdorných výrobků“ (39,8 %, resp. – 2,8 mld. Kč) a „výroba betonových výrobků pro stavební účely“ (26,7 %, resp. – 4,8 mld. Kč).

Projevy poklesu hospodářského růstu

POČET A STRUKTURA SUBJEKTŮ PŮSOBÍCÍCH NA TRHU

Tab. 2 Počet podniků výroby stavebních hmot podle oborů

NACE	Podniky	2009**	2008*
0800	ostatní těžba a dobývání	59	61
2320	výroba žáruvzdorných výrobků	20	23
2331	výroba keramických obkladaček a dlaždic	3	4
2332	výroba pálených zděcích materiálů, tašek, dlaždic a podobných	9	19
2351	výroba cementu	4	4
2352	výroba vápna a sádry	5	7
2361	výroba betonových výrobků pro stavební účely	43	69
2363	výroba betonu připraveného k lití	9	18
2364	výroba malt	6	11
2365	výroba vláknitých cementů	4	5
2370	řezání, tvarování a konečná úprava kamenů	5	13
2399	výroba ostatních nekovových minerálních výrobků j.n.	15	16
celkem		182	250

- s 20 a více zaměstnanci** s 50 a více zaměstnanci, Pramen: ČSÚ

PRACOVNÍCI

Tab. 3 Průměrné evidenční počty zaměstnanců podle oborů

NACE	Podniky	2009	2008	Index 09/08
0800	ostatní těžba a dobývání	5 020	4 577	109,7
2320	výroba žáruvzdorných výrobků	2 899	4 220	68,4
2331	výroba keramických obkladaček a dlaždic	1 932	2 220	87,0
2332	výroba pálených zděcích materiálů, tašek, dlaždic a podobných	1 794	2 023	88,7
2351	výroba cementu	1 338	1 379	97,0
2352	výroba vápna a sádry	694	718	96,7
2361	výroba betonových výrobků pro stavební účely	6 810	7 709	88,3
2363	výroba betonu připraveného k lití	1 806	1 886	95,8
2364	výroba malt	1 153	1 080	106,8
2365	výroba vláknitých cementů	682	828	82,3
2370	řezání, tvarování a konečná úprava kamenů	291	341	85,4
2399	výroba ostatních nekovových minerálních výrobků j.n.	2 373	2 669	88,9
celkem		26 792	29 650	90,4

*za organizace s 50 a více zaměstnanci Zdroj: ČSÚ

MZDY

Průměrná mzda v průmyslu stavebních hmot dosáhla v roce 2009 výše 27 743 Kč a byla oproti roku 2008 jen o 0,4% nižší. Dosažená průměrná mzda zaměstnanců byla vyšší pouze u 4 oborů (výroba cementu, vápna a sádry, výroba betonu a výroba malt). U zbývajících 8 výrobních této výše nedosáhla.

Tab. 4 Průměrná mzda

NACE	Podniky	2009	2008	Ind. 09/08
0800	ostatní těžba a dobývání	26 190	25 905	101,1
2320	výroba žáruvzdorných výrobků	22 638	23 694	95,6
2331	výroba keramických obkladaček a dlaždic	24 548	25 629	95,8
2332	výroba pálených zdících materiálů, tašek, dlaždic a podobných	24 034	25 083	95,8
2351	výroba cementu	43 982	42 416	103,7
2352	výroba vápna a sádry	32 811	30 263	108,4
2361	výroba betonových výrobků pro stavební účely	25 397	24 843	102,2
2363	výroba betonu připraveného k lití	34 481	33 687	102,4
2364	výroba malt	34 932	34 586	101,0
2365	výroba vláknitých cementů	22 854	21 530	106,2
2370	řezání, tvarování a konečná úprava kamenů	20 363	20 183	100,9
2399	výroba ostatních nekovových minerálních výrobků j.n.	20 681	26 393	101,1
průměr		27 743	27 851	99,6

*za organizace s 50 a více zaměstnanci Zdroj: ČSÚ

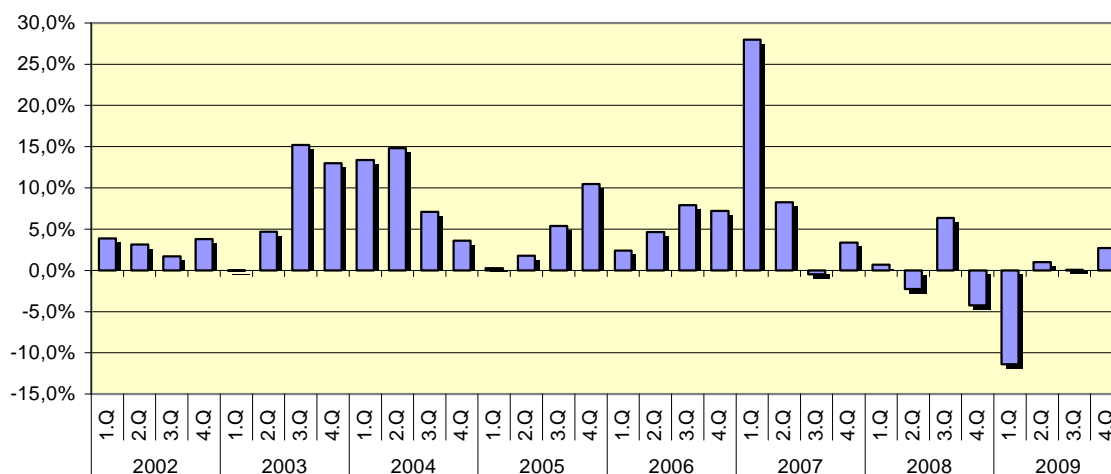
Tab.5 Objem tržeb a podíl jednotlivých oborů na celkové produkci* za leden- březen 2010

NACE / obor	Podíl na celkové produkci	Objem tržeb v b.c.		
		2010	2009	%
0800 ostatní těžba a dobývání	17,1	1 807	1 939	93,2
2320 výroba žáruvzdorných výrobků	8,7	920	1 141	80,6
2331 výroba keramických obkladaček a dlaždic	7,6	806	913	88,3
2332 výroba pálených zdících materiálů, tašek, dlaždic a podobných	3,3	351	709	46,2
2351 výroba cementu	7,8	830	1 290	64,3
2352 výroba vápna a sádry	6,1	643	638	100,8
2361 výroba betonových výrobků pro stavební účely	14,4	1 523	2 303	66,1
2363 výroba betonu připraveného k lití	9,4	990	1 267	78,1
2364 výroba malt	5,5	581	658	88,3
2365 výroba vláknitých cementů	3,0	315	328	96,0
2370 řezání, tvarování a konečná úprava kamenů	0,2	18	22	81,8
2399 výroba ostatních nekovových minerálních výrobků j.n.	17,0	1 794	1 854	96,8
Celkem	100,0	10 578	13 062	81,0

*za organizace s 50 a více zaměstnanci Zdroj: ČSÚ

Příčiny poklesu hospodářského růstu výroby stavebních hmot

České stavebnictví v roce 2009 zaznamenalo ve srovnání s předchozím rokem pokles o 1,0 % (ve s.c.). Dlouhodobý vývoj indexu stavební produkce znázorňuje graf č. III.1.1.

Graf č. III. 1.1 Stavební výroba (meziroční změna v %, s.c.)

Pramen: ČSÚ, graf MPO

Hodnota nových stavebních zakázek klesla o více než čtvrtinu

Během roku 2009 uzavřely české stavební firmy s 50 a více zaměstnanci celkem 33 720 nových stavebních zakázek, což je o 7,3 % více než v roce 2008. Objem (celková hodnota) zakázek však klesl meziročně o 26,4 % na 183,6 mld. Kč. Pokles hodnoty nových stavebních zakázek v oblasti pozemního stavitelství dosáhl 35,7 % (na 76,0 mld. Kč) a v oblasti inženýrského stavitelství 18,1 % (107,6 mld. Kč).

Stav nasmlouvaných zakázek se snížil o pětinu

Tabulka č. III.1.2 Stav stavebních zakázek (u podniků nad 50 zaměstnanců)

Stav ke konci období	Meziroční index			
	1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí
	2009	2009	2009	2009
celkem	105,2	92,7	85,0	80,7
v tom: tuzemsko	104,6	92,1	84,0	76,0
v tom: veřejné	112,1	103,1	93,4	79,4
soukromé	88,4	68,9	63,9	67,2
zahraničí	116,7	103,7	99,5	162,0

Pramen: ČSÚ, úpravy MPO

Objem klíčových veřejných zakázek nadále klesá

Veřejné zakázky zaujímaly z celkového objemu domácích zakázek 116,8 mld. Kč. Na soukromé zakázky potom připadá 37,8 mld. Kč. Veřejných zakázek meziročně ubylo 20,6 %, soukromých 32,8 %.

V poklesu veřejných zakázek se odráží skutečnost, že v roce 2009 nebyly uzavírány žádné další smlouvy na zhotovení projektové dokumentace ani na realizaci staveb dopravní infrastruktury.

Dopravní infrastruktura se bude stavět formou PPP

V budoucnu čeká ČR nutnost dalšího rozšíření dálniční sítě. Konkrétně u dálnic D3 a D11 se uvažuje o realizaci formou partnerství veřejného a soukromého sektoru, přičemž jen cena plánovaného úseku D3 má dosáhnout 80 mld. Kč.

Financování nemovitostí skomírá

Nejsilnějším instrumentem financování nemovitostí zůstávají se 74,4 mld. Kč hypoteční úvěry, i když v meziročním srovnání jich ubylo 36,6 %. Podrobnější informace jsou uvedeny v tabulce č. III.1.3.

Tabulka č. III.1.3 Objem a počet poskytnutých hypoték

Období	Objem sjednaných hypoték (mil. Kč)				Celkem
	1. Q	2. Q	3. Q	4. Q	
2006	18 255	26 347	25 598	28 743	98 943
2007	28 588	47 151	33 120	36 623	145 482
2008	26 426	34 605	31 517	24 733	117 281
2009	17 674	22 459	16 870	17 386	74 389
2009/2008	66,9%	64,9%	53,5%	70,3%	63,4%

Pramen: FINCENTRUM HYPOINDEX (<http://www.hypoindex.cz/>), úpravy MPOz

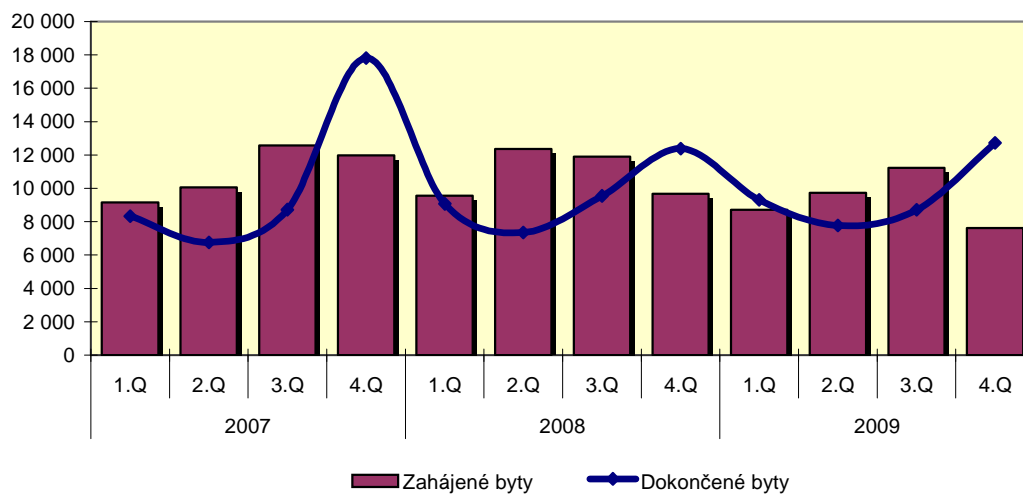
Developerská činnost prochází útlumem

Developerské společnosti působící v ČR mají v současnosti problémy se získáváním financí pro své projekty. Banky požadují pro poskytnutí úvěru vysokou míru předprodaných bytů, což je vzhledem ke slabé poptávce velice obtížné.

Počet modernizovaných bytů nadále klesá

Počet modernizovaných bytů osciloval během roku přibližně kolem 90 % počtu bytů modernizovaných v roce 2008.

Graf č. III.2.1 Bytová výstavba

Pramen: ČSÚ, graf MPO

Prognóza vývoje stavebního průmyslu

- Firmy musí nejen reagovat na zpomalení ekonomického růstu a na pokles dolaru vůči euru, ale zároveň reagovat i na další rizika. Mezi ně patří zvyšující se cena lidské práce, vysoká energetická náročnost, často absence silné značky a slabá vyjednávací pozice vůči odběratelům.
- ČR již dávno nepatří mezi nejlevnější destinace, v regionu střední a východní Evropy se dnes naopak řadí mezi nejdražší lokality. Pro zvýšení konkurenceschopnosti je

třeba se více zaměřit na kvalitní výrobky a služby s vyšší přidanou hodnotou. Nezbytná je inovace výrobků, zvyšování přidané hodnoty lidské práce, budování silné image značky a další necenové konkurenční výhody.

- Stavební firmy se budou muset kvůli zpomalení stavební výroby více zaměřovat na provádění rekonstrukcí, oprav, modernizací a údržby. Tyto činnosti se dnes na výkonu stavebnictví podílí přibližně z 15 procent, v příštích letech by to však mělo být až 35 procent.